

דרך אגדה

ביטאון המרכז להוראת האגדה - מכללת אפרתה

ב

בעריכת

מנחם כ"ץ וישראל רוזנסון

תשנ"ט

אפרתה - מכללה לחינוך
ירושלים

תוכן העניינים

5	המרכז להוראת האגדה – מכללת אפרתה	
7	פתח דבר	
9	בין שני מדרשים – לדמותו של אחאב	אביה הכהן
25	בין אתרוג ללולב – על הסמליות שבארבעת המינים	ישראל חזני
37	ברוריה כדמות אנלוגית-ניגודית לרבי מאיר	יפעת מוניקנדם
65	נחום איש גם זו – 'בעל הייסורים' – עיון מתודולוגי	איתמר חייקין
77	'גדול השלום' – הערה בדבר המבנה של קבצי מאמרי השלום	מנחם כ"ץ
91	'איל אחר' – מדרש אגדה והאיל בציוור עקדת יצחק בבית הכנסת בבית אלפא	עזריה בייטנר
105	שבעת העולמות של האדם – המדרש והפסיכולוגיה	שאול סולברג וישראל רוזנסון
123	דרכו של ישראל בנימין לבנר בעיבוד אגרות חז"ל לילדים	לאה חובב
141	'במושכל ולא במוחש' – על עקרון פרשני של המהר"ל	מיכאל גרוס
159	מלמדה תיפלות? – הערה על דברי רבי אליעזר בעניין לימוד תורה לנשים	ישראל רוזנסון
174	שבעת ימי בראשית בקו – בית-מדרש יצירתי: סדנת אמנות בהשראת מקורות יהודיים	מדרש יוצר חנה קרומר
193	האותיות – מצורות לתכנים במדרשי חז"ל – תשתית ליחידת לימוד באגדה	מדרש בפעולה חני בן-גד

ועדת המערכת

ד"ר יאיר ברקאי, ד"ר צבי גסטוירט, הרב אבי וולפיש,
 ד"ר לאה חובב, פרופ' אפרים חזן, ד"ר רפאל ירחי,
 ד"ר גבריאל חיים כהן, מנחם כ"ץ, הרב ד"ר עמוס סמואל,
 ד"ר ציון עוקשי, אסתר קולומבוס, ד"ר ישראל רוזנסון, פרופ' מיכאל רוזנק,
 פרופ' אביגדור שנאן.

מרכזת המערכת

חני בן-גד
 עריכה לשונית
 ד"ר יחיאל נהרי

כל הזכויות שמורות למכללה לחינוך אפרתה
 הוצאת מכללת "אפרתה" רח' בן יפונה 17
 ת.ד. 10263 ירושלים 91102
 טל. 02-6717745 פקס. 02-6738660
 E-mail: EFRATA@mofet.maeam98.ac.il

ISSN 1565-0529

עיצוב והפקה: לשון לימודים בע"מ
 ת.ד. 4282 ירושלים 91042
 טל. 02-5372212 פקס. 02-5376038

רשימת המשתתפים בחוברת

- ד"ר עזרייה בייטנר – מכללת לוינסקי ואוניברסיטת חיפה.
חני בן גד – מכללת אפרתה.
מיכאל גרוס – מכללת ליפשיץ ומכללת בית וגן – ירושלים.
אביה הכהן – מכללת אפרתה וישיבת הקיבוץ הדתי בעין-צורים.
ד"ר לאה חובב – מכללת אפרתה.
ישראל חזני – מכון שוקן – ירושלים.
הרב איתמר חייקין – רב הקיבוץ 'בארות יצחק' ומרכז יעקב הרצוג – עין צורים.
מנחם כ"ץ – מכללת אפרתה וישיבת הקיבוץ הדתי בעין-צורים.
יפעת מוניקנדם – אפרתה.
ד"ר שאול סולברג – אוניברסיטת בר-אילן, מכללת הרצוג – אלון שבות.
חנה קרומר – מכללת אפרתה.
ד"ר ישראל רוזנסון – מכללת אפרתה.

תמונת השער: "פתח לנו שער" מתוך חזרת הש"ץ לנעילה, יום כיפור, דף מתוך "מחזור ליפסיה", דרום גרמניה, על ידי סופר בשם "מנחם" בשנת 1320 לערך, לייפציג, ספריית האוניברסיטה, כת"י V.1102, לקוח מ:
E. Katz (ed.) *Machsor Lipsiae, I-II: Facsimile and Introduction*, Leipzig 1964
תודתנו לספריית האוניברסיטה בלייפציג ולרב אליהו כ"ץ, רבה של באר שבע על הרשות להשתמש בכתב יד, ולמר אריה בנר על עיצוב השער.

תמונת השער האחורי: "עקידת יצחק" מתוך פסיפס ברצפת בית הכנסת העתיק בבית אלפא.